

Urbà Lozano

La trampa del desig

PREMI DE NOVEL·LA
CIUTAT D'ALZIRA

Daniel espera. Està atrapat en un embús. Fa més d'una hora que els automòbils no es mouen ni un pam. La frenada ha sigut brusca. No hi ha hagut desacceleracions prèvies, ni res que la fera previsible. Encara sort que alguns conductors han tingut temps de connectar els pilots d'emergència per captar l'atenció dels cotxes de darrere. Han evitat que hi haguera cap topada. De miracle, això sí. Molts vehicles han hagut de desviar la trajectòria. Ara resten desordenats sobre l'asfalt.

És una nit freda i lluminosa de principi d'hivern. Estranyament diàfana. El cel està cobert en part. Uns pocs núvols fan capell just a dalt d'on són els nostres protagonistes. La lluna plena, encara baixa, salva l'obstacle penetrant per un horitzó lliure de cap vel. Comença a caure aigüaneu. Les volves, etèries, inconsistents, xoquen desllavassades contra el vidre del parabrisa i es liquen de seguida. Daniel escolta la ràdio, però res del que diuen no aconsegueix interessar-lo. Ha triat una altra ocupació per distraure's: examina el cotxe de la dreta. És un utilitari menut. Un Corsa blanc, de model antic. Un autèntic llanderol. Està situat una mica oblic a la simetria de les línies discontinües pintades sobre el quitrà. Més que col·locat, hi ha estat deixat anar de manera insospitada, tan pròxim que se'n pot veure l'interior amb detall. Al seient de conducció hi ha una dona jove, al voltant dels trenta-cinc. És molt morena. Bonica. Al darrere, asseguda en una cadireta elevadora, hi ha una criatura. Porta una jaqueta blava embuatada i una gorra de llana amb un Winnie de Pooh brodat. La dona està impacient: no para de girar-se enrere per parlar al que tot fa semblar que és el fill. Però ningú no podria assegurar-ho: no coneixem la gent que ens acompanya en un embús.

Daniel gira la vista al davant. Les volves cauen cada vegada més quallades. Sobre el vidre comença a formar-se una pel·lícula nívica irregular, summament informe. S'entreté, imaginant-hi dibuixos. Un rostre. Sempre imagina rostres, quan l'abstracció pot prendre forma. Cares que no solen mostrar-se amables. Sap que no ho seran ara, si arriba a fixar-les. Les circumstàncies no conviden a la cordialitat. Ni l'hora, ni el lloc, ni l'oratge... Posa en marxa l'eixugavidres. No pretén eixugar res, sinó eliminar, però les coses tenen el seu nom i no podem canviar-lo. L'artefacte li permet desempallegar-se d'uns gargots molestos que ja amenaçaven de definir-se. No se'n desfà del tot: als angles morts, on no arriben les graneretes, encara hi ha neviscada. Més que abans, en albergar la que s'estenia a tot el parabrisa. Amb el ziga-zaga alguna gleva ha caigut a terra, però la major part s'hi ha concentrat. Pensa que no importa: la maniobra ha compactat el glaç de tal manera que ha saturat la superfície, i ja no s'hi endevina res. Els racons marginals són com un llenç verge, blanc i límpid. De segur que seria el malson d'un pintor. Però Daniel no és artista, que és metge, i la supremacia del vidre net el tranquil·litza.

Daniel fa elucubracions sobre el perquè de l'embús. Qui sap si no hi deu haver hagut un xoc. Una col·lisió múltiple que ha deixat el pas estrangulat. O potser és el vessament d'un camió. Material tòxic, si ens posem en el pitjor. Però no cal ser alarmista. Tant de bo es tracte només de l'efecte acordió. Algun poregós que ha tocat el fre sense motiu aparent. Tan sols l'ha fregat, però el roig estrident dels llums posteriors ha posat en guàrdia el xofer del darrere, que ha allargat el contacte per prevenció. El que el seguia, cautelós, ha alentit la velocitat de manera dràstica. Quilòmetres enrere s'han vist obligats a prémer el pedal a fons per detindre els cotxes amb violència. Una filera ha quedat bloquejada. Al cap de poc, també les del costat. Per mimesi. O per saturació. Encara que és possible que l'obstrucció tinga una causa més absurda, si pot ser: l'efecte escodrinador. La circulació s'ha col·lapsat perquè els conductors

han demorat la marxa per poder fiscalitzar una situació imprevista. Un accident; unes tanques publicitàries amb imatges cridaneres... Morbós i sòrdid, l'efecte escodrinyador.

Daniel sent un colp de porta. La dona del Corsa n'ha baixat. Es lleva amb presses un folre polar d'estil esportiu, mentre saltirona per aplacar el fred. Es queda amb un suèter de cotó groc i unes malles de lycra negres, arrapades al cos. Tot en pes insuficient, si tenim en compte la temperatura exterior. Però no pensa en això, Daniel. Rumia que té un cos dinàmic i rotund, amb redonors allà on cal. Voluptuós. No hi ha dubte: els *leggings* no deixen marge a la imaginació. Al suèter de cotó també ressalten unes sines generoses i ben plantades. És bonica i està ben feta. Daniel s'hi abstrau. L'experiència li dicta que no ho hauria de fer, però s'imposa l'instint. El desig, potser. El cas és que no pot deixar d'observar-la. Tampoc quan puja a la part del darrere del cotxe i estén damunt de la criatura la roba que s'ha llevat. Li sembla una maniobra absurda. La peça afegida no escalfarà més el nadó, i ella es quedarà erta com un fus. Daniel intueix l'ambient gèlid que deu haver-hi a l'interior del Corsa. Observa l'habitacle del seu Volvo, un s-80 quasi nou. Pràcticament de trinca, pel que fa a l'ús, però no quant a la cronologia. Té nou anys i quatre mil quilòmetres. No és tan estrany, si tenim en compte que el propietari i únic conductor n'ha passat vuit a la presó. A Picassent. Molt prop del lloc on s'ha format el tapó. A tocar, en realitat. No ho hem dit encara, però estem al quilòmetre 884 de l'A-7, direcció Albacete. A l'antiga N-340, per entendre'ns. Les carreteres fa poc que han canviat la nomenclatura i la nova encara resulta ambigua. Situem-nos-hi com cal, doncs: estem a la Barcelona-Cadis de tota la vida, poc després de superar l'enllaç amb l'autopista del Mediterrani. L'AP-7, se'n diu ara. Complicat, tot en pes. A poca distància hi ha un senyal que marca a 750 metres la desviació a Benifaió i Alfarb. Potser el rètol és més aclaridor. El cas és que la presó és visible des d'on estem, i Daniel, de tant en tant, fa llambregades al retrovisor per observar-ne la torre de control. La percep amb nitidesa perquè

està il·luminada. Se la mira amb desconfiança. La presó també era freda. En tots els sentits, no només en el climatològic. El Volvo no. És ben càlid, el Volvo. Acollidor. No debades és un s-80, de la gamma superior. Daniel manté el motor en marxa perquè funcione la calefacció. No s'ha de preocupar pel combustible: avui mateix ha omplert el depòsit. Se sent prepotent. Insolidari, vol pensar per justificar d'avançada una possible acció que li roda pel cap. S'acaba d'autoconvèncer: deixa de banda el que li dicta l'experiència i obeeix l'instint. D'una rampellada baixa del vehicle. S'adreça al Corsa i en pica el vidre. La dona gira el cos i l'observa, perplexa. Encara sorpresa, abaixa la finestra. Amb manovella: el Corsa és antic; el Corsa és un llanderol. El vidre grinyola.

–La cosa s'allarga i l'oratge va a pitjor.

Daniel nota com les volves glaçades li cauen a les parts nues del cos. A la cara, a les mans, però sobretot a la coroneta despoblada des de fa tant de temps. En canvi, el que el pertorba són els ulls que el fiten. Uns ulls grans, verds, vius i lluents, inserits en una cara morena de faccions agradoses i alhora inquietants. Semblen interrogar-lo, els ulls. La dona no l'ha acabat d'entendre. Daniel vol resoldre un *impasse* que comença a ser molest. Molt enutjós, tot i que ha sigut ell qui l'ha provocat.

–Tinc calefacció al cotxe. Vinguem.

La jove somriu i se li endolceix el rostre. Contesta amb un accent estranger quasi imperceptible.

–Moltes gràcies.

Al cap de poc són els tres dins del Volvo. L'amo al volant; els nouvinguts al darrere.

–Quina diferència!

–Sí, deuen estar millor aquí.

–I tant! Sóc Mirsada. El meu fill és Adnan.

–*Na-nan* –repeteix el menut.

Els adults somriuen.

–Jo sóc Daniel. Daniel Duart.

–Molt de gust.

–Pensava més que res en el xiquet. No siga cosa que es constipe.

–Moltes gràcies.

Moltes gràcies, per segona vegada. És el signe evident que ja han dit tot el que es poden dir. El primer contacte amb algú és fàcil: qualsevol pretext és bo. Mantindre la comunicació, estimular-la i acreïxer-la, no ho és tant, si no volem caure en la frivolitat. En la vacuïtat, potser. Daniel no vol ser superficial. Qui sap si no ho ha sigut ja, amb això del constipat. També Mirsada ha caigut al parany, fent esment a la temperatura. Tòpics. Cap dels dos no hi incidirà. Daniel mira al davant. Ha donat per acabada la conversa. Interrompuda. La reprendran, si cal. Només si cal. Posa les mans al volant i en tamborina el revestiment de cuir amb els capcirons. Cuir del bo; res d'imitacions. El tacte és sublim. Torna a fixar la vista a l'espill exterior per observar la torre de control. És un sentinella estàtic. Potser només dissuasiu, amb tants dispositius de seguretat com té el centre, més efectius que els visuals. Però indubtablement comminatori.

Daniel sent com Adnan comença a plorar. Sa mare l'acarona i balanceja el cos.

–*Smirite moju ljubav. Krevet. Krevet.*¹

El xiquet braceja i remuga. Li empeny el pit, volent-se'n desfer.

–Té fam –diu Mirsada.

Daniel es gira. La dona torna a parlar.

–Hauria d'anar a pel menjar. Al cotxe –afig mentre assenyala el Corsa amb l'índex.

L'home assenteix, però es queda quiet. La dona el mira. Uns moments de confusió, fins que Daniel hi cau: Adnan no es pot quedar sol al darrere. Es posen a la faena. La mare desa el xiquet al seient. Les portes de l'esquerra s'obrin alhora. Mirsada ix. Daniel ocupa la part posterior. Adnan alça els braços. L'adult, en un

1. Tranquil, amor meu. Dorm. Dorm.

moviment reflex, se l'asseu a la falda. Quasi no li veu la cara, que sembla voler ser suplantada pel Winnie de Pooh de la gorra. Adnan torna a allargar un braç i per la mànega guaita una maneta carnada. Assenyala la part de fora del vehicle.

–*Ma-ma.*

–Ja ve.

Daniel tem que es pose a plorar. Però sembla tranquil. La mare torna de seguida, ben carregada. Al braç dret, estés, porta la cadireta de seguretat. És de les bones. Ergonòmica, amb diversos punts d'ancoratge. De les cares. Val més que el Corsa en pes. Tot siga pel xiquet. Tot siga pel fill, ara que ja sabem que n'és. Amb la mà esquerra prem contra el pit una bossa roja plena de cremalleres. Obri la porta de la dreta i hi deixa anar la bossa. Després col·loca la trona i la ferma amb el cinturó. Ho fa amb destresa. Hi està acostumada, i a més l'aiguaneu l'empeny a maniobrar amb rapidesa. Els mugrons se li destaquen de forma ostensible en el suèter groc. Pel fred, cal pensar. Daniel se n'adona. S'hi sent atret. Quasi abduït. Però ha d'apartar la mirada de seguida: Mirsada introdueix mig cos dins de l'habitacle, li pren Adnan, i l'asseu. El corda. Roda el cotxe. La maniobra d'abans es repeteix, amb els papers intercanviats: Daniel passa al davant; Mirsada ocupa lloc al costat del fill. Comença a empapussar-lo. Fruïta triturada. El nen ho menja de gust. Té bona gana. En un no res s'acaba el contingut del potet. La mare trau una tovallola humida de la bossa i li neteja la cara. Intenta netejar-li-la, en realitat: Adnan li fuig. De sobte tot es precipita. De primer és només el soroll dels motors d'arrancada. De seguida la filera de la dreta comença a moure's. La del mig, on és el Volvo, encara no. Però no deu tardar massa. Mirsada comença a guardar-ho tot a la bossa atropelladament.

–*Sranje! Kako ovo može dogoditi meni?*

En un no res desapareixen tots els vehicles que precedien el Corsa. Comencen a sonar alguns clàxons. Daniel reacciona.

2. Merda! Com em pot passar això a mi?

—Aparte el cotxe. Espere'm a la gasolinera. A vuit-cents metres.

A Mirsada ni se li ocorre, de marxar sense el fill. Però les botzinades l'aclaparen cada vegada més. Daniel insisteix:

—Millor al restaurant. La Palmera. Es diu La Palmera, el restaurant. A vuit-cents metres.

Mirsada s'atabala. Un fum de coses se li agombolen al cervell: la bossa, el xiquet, la cadireta, descordar, tornar a cordar... A la fi, hi accedeix.

—D'acord. La Palmera. A vuit-cents metres.

—Sí. És la primera eixida.

La dona baixa. Només tanca la porta mou la filera del mig. El Volvo comença a desplaçar-se. Daniel posa l'intermitent de la dreta i ocupa el carril marginal. Pel retrovisor veu com el Corsa encara n'obtura el pas. Esperarà ell, en lloc de ser esperat. Poca importància té. Enfila el carril de desacceleració i agafa l'eixida de Benifaió. Alenteix la marxa per entrar al restaurant que hi ha just a la cruïlla, poc abans de la gasolinera. La Palmera, es diu el restaurant: un rètol ben gran pintat a la façana ho anuncia. No té pèrdua, Mirsada.

Daniel aparca. En ben poc de temps hi arribarà l'Opel. En realitat, hauria d'haver aparegut mentre feia maniobra. Al cap de poc, en tot cas. Però als tres minuts encara no ha aplegat. Daniel s'impacienta. Tomba el cap amb insistència. Fa ullades alternatives a Adnan i al carril de desacceleració. La impaciència esdevé nerviosisme, de mica en mica. Baixa. Fa un colp d'aguait a la part de darrere del restaurant. Deserta. També mira la gasolinera, vint metres al davant. Un parell de vehicles hi carreguen combustible. Cap Corsa blanc de model antic. S'aboca a una barana provisional feta amb blocs de ciment prefabricat que separa l'aparcament de la carretera. No veu massa enllà. Hi ha circulació densa. És normal, si tenim en compte la gran quantitat de vehicles que s'hi havia acumulat. Però cap indici d'un nou embús. Decideix pujar al cotxe: no li sembla prudent que el xiquet s'hi estiga a soles. Encara sort que està entretingut. En la fugida impetuosa, Mirsada li

ha deixat el pot i la cullera a l'abast. Adnan ho ha recuperat. Els usa de baqueta i de tambor. Cantusseja. Està tranquil. De sobte deixa de tamborinar i fita Daniel. L'observa sense embuts, amb la impertinència innocent que només és possible en els nadons. La seua mirada encara no està socialitzada; encara no té por de ser indiscreta. Per això n'és tant. Es decideix a parlar.

–*Na-nan.*

Riu la seua pròpia gràcia. Mentrestant, han passat ja deu minuts. Daniel pensa que la situació és del tot absurda. Il·lògica. És inaudit que una mare oblide el fill al cotxe d'altri. També és improbable que l'haja abandonat premeditadament. Impossible, de la manera com s'han succeït els fets. Però el Corsa continua sense aparèixer. Adnan refila la cullera i torna a mirar Daniel.

–*A-ba.*

Aigua. Daniel pensa que *aba* ha de voler dir aigua. Mira el seient del darrere i hi troba una possible solució. Abandona el lloc del conductor i seu a la part de darrere. Obri una de les butxaques laterals de la bossa roja. Pitets, pots de menjar i un biberó buit. Descorre la cremallera de la part oposada; aigua de mar, un aparell per a traure mocs, cremes dermatològiques, medicaments infantils, gases... Nervios, esbatana l'últim compartiment: el central. Roba, bolquers, un parell de sabates... Adnan l'observa mentre grapeja. Sembla endevinar el fracàs de la cerca i s'enfada.

–*A-ba! A-ba!*

De seguida es posa a ploricar. Daniel es desespera. L'aigua no se li nega a ningú. Menys encara a un xiquet de bolquers. Ix del cotxe. El roda. Obri la porta dreta del darrere. Descorda la criatura i l'agafa al braç. Encara cau aiguaneu. Per instint, cobreix l'infant tant com pot, prement-se'l contra el pit i corbant el cos avant. Fa una correguda fins a la porta del restaurant, amb compte de no relliscar: el sòl està esmunyedís. Hi entren. El local està buit. S'adrecen a la barra.

–Una mineral. Natural, per favor.

El cambrer li la serveix, amb indolència. L'ampolla és de plàstic. Daniel en trenca el precinte i acosta la botella als llavis d'Adnan, que s'hi amorra i en xupla el bocatge. No sap beure-hi. Daniel demana un got. El cambrer li l'allarga a l'acte mentre assaja una carassa de disgust provocada per una petició impertinent. Havia anat a buscar-lo, abans que li'l reclamara. Aquell és un restaurant que vol tindre una certa categoria: sempre serveixen l'aigua amb got. Sense demanda prèvia. Daniel no para atenció en el posat molest del cambrer: ja en té prou, amb el que porta entre mans. Aboca aigua i acosta l'atifell al nen. Adnan l'agafa i se l'empina. La cosa no millora massa, però una mica sí que pot beure. De tant en tant Daniel continua mirant l'exterior. Sense voler-ho, també se li'n va la vista al rellotge. El cambrer s'adona de la seua impaciència.

—No patisca. Tenim servici de 24 hores.

No és l'hora de tancament, el que preocupa Daniel. Escruta Adnan, acomodat al seu braç. Observa el cambrer, que ara eixuga culleretes de café amb un drap no massa net. Llardós, en podríem dir si no fóra perquè el restaurant vol tindre una certa categoria. Els cambrers, quan no saben què fer, eixuguen coberts amb draps llardosos. Sobretot si són bons professionals. Altrament, mandrogen. Daniel ho ha vist mil vegades i ho sap de sobres. El que no sap és què ha de fer un home en un bar de carretera amb una criatura. Amb una criatura aliena. Estranya. Molesta, a hores d'ara. Sap que ha de fer alguna cosa. En canvi, no sap què. Potser hauria de cridar la policia. Però un expresidiari no la crida mai. Encara que siga un expresidiari innocent. Més encara, si és innocent: el gat escaldat en té prou, amb aigua tèbia. Es torna a mirar Adnan. Quina edat deu tindre? Tant se val ara, l'edat. És indubtablement alié. Espuri. I no sap què fer-ne. Recorda una frase que porta incrustada al moll de l'os: quan no sàpies què fer, no faces res. L'evocació del precepte l'acaba de decidir. Esperarà, Daniel. No sap què, però esperarà.